

HÍREK, BESZÁMOLÓK

A „EUROPEAN GEOPHYSICAL SOCIETY” XVIII. KONFERENCIÁJA Wiesbaden, 1993. május 3—7.

EUROPEAN GEOPHYSICAL SOCIETY

XVIII GENERAL ASSEMBLY

Wiesbaden

3-7 May 1993

Az 1971-ben alakult szervezet az idei évben a wiesbadeni Kongresszusi és Kiállítási Központban, a Rein-Main-Hallen épületében rendezte meg szokásos évi összejövetelét. Ezek az események mára a legnagyobbak közé számítanak Európában a föld- és űrtudományok területén. A találkozó, melyet egy szerény kiállítás is kísért, mintegy kétezer regisztrált résztvevőt vonzott.

A szervezet fő célja egy multi- és interdiszciplináris fórumot nyújtani Európa és a világ geofizikus közössége számára. Szervezi az évi gyűléseket, valamint egy-egy szűkebb témakörben, más egyesület bevonásával konferenciákat rendez, például ez év szeptemberében Korzika szigetén megtartandó „Nonlinear Variability in Geophysics 3: Scaling and multifractal processes” konferenciát szervezi. Több folyóirat kiadásában vesz részt: „Annales Geophysicae”, „Geophysical Journal International”, „Journal of Hydrology”, „Planetary & Space Sciences”, „Surveys in Geophysics” és „Tectonics”. Támogatást nyújt a fiatal európai kutatóknak a „Young Scientists’ Travel Award” és a „Young Scientists’ Publication Award” segítségével. Külön támogatási rendszere van a kelet-európai kutatók részére. Ezek a tevékenységek csak kiragadott példái annak az igen kiterjedt munkának, melyet ez a szervezet végez.

A hétfő esti megnyitón többek között átadták a „Young Scientists’ Publication Award” emlékérmét és a vele járó pénzbeli elismerést, amelynek magyar vonatkozása is volt. Sajnos nem a díjazott személyében: a felajánlott emlékérmét készítette Kótai József. Itt hangzott el egy nagyon érdekes meghívott előadás „The Reversals of the Earth’s Magnetic Field” címmel, melyet C. LAJ adott elő.

A tudományos program nyolc nagyobb témakört ölelt át:

Solid Earth Geophysics (SE),
Geodesy (G),
Natural Hazards (NH),
Oceans & Atmosphere (OA),
Hydrological Sciences (HS),
Nonlinear Processes in Geophysics (NP),
Solar-Terrestrial Sciences (ST),

Planetary & Solar System Sciences (PS).
Ezekben belül további felosztás alapján csoportosították az előadásokat, illetve a poszter bemutatókat. Terjedelmi okok miatt csak néhány szekció kiragadott alcíme álljon itt:

New Developments in Geophysical Instruments,
Satellite and Airborne Geophysics,
Applications of Parallel Processing in Geophysics,

EUROPROBE: Deep Europe,
Earth Rotation and Mantle Dynamics,
Active Volcanic Areas in Europe,
The European Geoid Determination,
The Verification of Satellite Geodetic Results for Geophysics,

Deep Sea Oceanography,
Glaciers, Ice-Sheets and Climate Research,
Tropical Atmospheric Chemistry,
Trends of Tropospheric Ozone over Europe,
Solar Radio Emission,
Open Session on Thermosphere, Ionosphere and Magnetosphere,
Origin, Evolution and Present State of Planets and Satellites,

Comets,
Water in the New Europe: Scientific and Management Issues,
Fractals, Scaling and Nonlinear Variability in Hydrology,
Chaos vs. Stochasticity in the Geophysical Sciences.

Az előadások egyszerre 23 teremben folytak, reggel 9-től este 5-ig.

A kiadott programfüzet alapján mintegy 4200 szerző működött közre az előadások és poszter bemutatók anyagának kidolgozásában.

Az eddigiekből is nyilvánvaló, hogy a rendezvény mily sok kutató számára nyújt lehetőséget tapasztalatcserére, melyből természetesen a magyar kollégák is kivették részüket, ha szerényebb mértékben is, mint az más hasonló rendezvényen megszokott. Talán ez a beszámoló felkeltheti néhány fiatal érdeklődését és a különböző támogatási rendszerek segítsé-

A HUNGIS Alapítvány a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium, a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet és a Magyar Állami Földtani Intézet részvételével, az INTERGRAPH Magyarország Kft. és a Geocomp Kft. támogatásával

TÉRINFORMATIKA A KÖRNYEZETÉRT

címmel 1993. november 23—24-én kétnapos kiállítással, bemutatókkal és előadásokkal egybekötött rendezvényt tart a Magyar Állami Földtani Intézetben (Budapest, XIV., Stefánia út 14.).

A rendezvény célja olyan, a címben megfogalmazott térinformatikai (vagy egyáltalán információs) rendszerek bemutatása, amelyek megfelelnek az alábbi követelményeknek:

- gyakorlatban működők, megvalósítottak legyenek;
- működésükhöz biztosítva legyenek a törvényi, közgazdasági feltételek;
- feleljenek meg a hazai adatforgalmi, adatgyűjtési rendnek, az adatvédelmi előírásoknak;
- hitelesek, megbízhatók legyenek, integrálhatóságuk legyen biztosított, vagy legyen megteremthető;
- tulajdonjoga tisztázott legyen.

Mindezek figyelembevételével az alábbi rendszerek bemutatását tervezzük:

Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium

1. Duna-monitoring,
2. KGI térinformatikai rendszere,
3. Felső-Duna-szakasz területfejlesztési rendszere.

Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet

1. Geofizikai GIS adatbázisok,
2. A Kisalföld geofizikai adatainak GIS feldolgozása az MGE/SX szoftverrel,
3. Légi geofizikai adatok képfeldolgozása.

Magyar Állami Földtani Intézet

1. Kisalföld környezetföldtani adatbázis,
2. Budapest mérnökgeológiai adatbázis,
3. Balatonfelvidék földtani adatbázis,
4. Zempléni-hegység geokémiai adatbázis.

Emellett az *INTERGRAPH Magyarország Kft.* az alábbi szoftvereket és hardvereket mutatja be:

1. ERMA szoftver IP 6480 hardveren,
2. DYNAMO szoftver IP 2430 (esetleg 2730) hardveren,
3. IMAGE STATION — úrfelvételek és légi-fényképek környezetvédelmi felhasználása.

Geocomp Kft. által bemutatandó anyagok

1. Egy budapesti kerület sokoldalú környezet-elemzési mintarendszere,
2. Budapest légszennyezettségének változását bemutató kiértékelés,
3. Egy olaj- és vegyianyag-kiömlési esetekben használható elemzési program.

A rendezvény nyitott, abban bárki részt vehet, aki megfelel a deklarált célnak és teljesíti a feltételeket.

Jelentkezni lehet 1993. október 15-ig a HUNGIS Alapítványnál írásban (1025 Budapest, Felső Zöldmáli út 128–130., telefax: 250–1231). A rendezvény helydíjas, igényelni lehet 4 m²-es kiállítói területet és a hozzá kapcsolódó 3 m² nagyságú tablófelületet. Ennek költsége: 15 000 Ft.

Jelentkezés esetén kérjük, írásban nyilatkozzon, hogy a bemutatandó anyag megfelel-e a deklarált követelményeknek.

A kiállításra való jelentkezést az igénylés sorrendjében fogadjuk el.

A rendezőbizottság tagjai:
dr. BERENCEI Rezső (HUNGIS Alapítvány)
BÖRTSÖK László (Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium)
dr. FARKAS István (Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet)
dr. TURCZI Gábor (Magyar Állami Földtani Intézet)

Budapest, 1993. június 25.

Farkas István

Az egyesületközi Geotermikus szakcsoport a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság támogatásával, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, a Magyar Hidrológiai Társaság, a Magyarhoni Földtani Társulat és a társegyesületek rendezésében, a MOL Rt. Kongresszusi termében 1993. május 26-án *geotermikus szakmai napot* tartott a hazai geotermia jelenlegi helyzetének felmérése és megítélése céljából.

A rendezvényen részt vett a Magyar Televízió, a Budapesti Műszaki Egyetem, az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet, a Magyar Bányászati Hivatal, az Országos Bányaműszaki Felügyelőség, a Kerületi Bányaműszaki Felügyelőségek (Miskolc, Pécs, Szolnok és Veszprém), a Vízgazdálkodási Tudományos Központ, az Országos Vízügyi Főigazgatóság, az ATIVIZIG, a Kőolajkutató Vállalat Rt., az Izlandi Magyar Szaktanácsadó Kft., az Első Magyar Geotermális Villamosművek Kft., valamint a házigazda MOL Rt. igazgatóságának, üzemének és laboratóriumának mintegy 50 szakembere.

Dr. PATAKI Nándor elnöki megnyitójában áttekinthette a szakcsoport eddigi tevékenységét, valamint a hazai geotermia jelenlegi lehetőségeit meghatározó tényezőket.

A rendezvényen ismertetett referátumok:

- dr. ÁRPÁSI Miklós: Új helyzet a magyar Geotermiában?
- dr. HORVÁTH Ferenc—dr. DÖVÉNYI Péter: A Pannon-medence geotermális viszonyairól
- dr. STEGENA Lajos: A hazai nagy entalpiájú geotermális rezervoárok kutatásáról
- dr. LIEBE Pál: A hasznosítás hidrogeológiai feltételeiről
- dr. TÖRÖK József: A hasznosítás vízügyi-környezeti kérdéseiről

— POGÁNY László: Energetikai, ásványvagyonvédelmi és vállalkozói kapcsolatokról.

A referátumokat számos javaslat és észrevétel követte. A véleménycserét elnöki összefoglaló zárta.

Az elhangzottakból kitűnt, hogy az 1992. évi energiapolitikai koncepció, a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény, az új vízügyi és környezetvédelmi intézkedések, s nem utolsósorban a MOL Rt. által finanszírozott „Az ország geotermális lehetőségeinek felmérése” tárgyú tanulmány (1992—1993) eredményei a hazai geotermia fejlesztésében új lehetőségeket nyitnak és egyben új követelményeket is támasztottak. A felmérések szerint a geotermális hő és áram a hazai energiapiacra hosszú távon versenyképesnek ígérkezik és az ásványvagyonnak minősülő földhővel való gazdálkodás szakmai feltételei rendelkezésre állnak.

Megoldandó fejlesztési feladatok: elérni a hőhasznosítás jelenlegi mértékének többszörösét; meghonosítani a geotermális áramtermelést; kidolgozni a műveléstervezésen, a hőtechnikai folyamatelmzésen és a piaci-gazdasági optimalizáláson alapuló projektkészítést; megtalálni a porózus kőzetekbe történő vízvisszasajtolás és a sótartalmú hulladékvíz-kezelés környezetbarát és gazdaságos módszerét. Szükséges továbbá, hogy a hasznosításban érdekelt földhőtulajdonos állam és a vállalkozók közösen alakítsák ki a geotermia fejlesztésére alkalmas gazdasági-jogi környezetet.

A műszaki fejlesztés első lépéseként — a függő kérdések tisztázása és a kockázat csökkentése céljából — négy, hidrogeológiai és termelési-piaci szempontból eltérő típusú, piacorientált geotermális referenciaüzem megvalósíthatósági tanulmányának elkészítése indokolt, célszerűen a MOL Rt. KÜTEFA-jából finanszírozva.

Pogány László

NÉMET VÁNDORGYŰLÉS

A Német Geofizikusok Egyesülete 1994. május 7—11. között tartja 54. vándorgyűlését Münsterben.

A rendezvényre minél több résztvevőt várnak Magyarországról.

Részletes meghívót előreláthatólag októberben küldenek.

További információ az alábbi címen kapható:

Prof. Dr. J. UNTIEDT
 Institut für Geophysik der Universität
 Corrensstr. 24, D-48149 Münster
 Tel: 0251/83-3591
 Fax: 0251/83-8397

Bellér Éva

To commemorate the founding in 1895 of
The Geological Society of South Africa

we announce our

CENTENNIAL GEOCONGRESS

Johannesburg South Africa 3 - 7 April 1995

South Africa - Land of Geological Superlatives!

Lecture and poster presentations on economic, igneous, sedimentary, metamorphic and environmental geology, tectonics, palaeo-environments, geophysics and remote sensing, focusing mainly on Africa and Gondwana, will be included in the scientific programme. Contributions on global geology will also be welcomed.

Pre- and post-congress excursions will cover various geological formations and ore deposits, e.g. the Witwatersrand Gold Field and the Bushveld Complex, as well as interesting tourist attractions.

This is an invitation to visit the country that has it all!

Respond to this announcement and your name and address will be placed in our database to receive the September announcement and call for papers.

Contact The Congress Secretariat, Centennial Geocongress,
P.O. Box 36815, MENLO PARK, 0102 SOUTH AFRICA
Tel./Fax no. +27 12 47 3398

HU ISSN 0025—0120

Főszerkesztő: dr. Bodoky Tamás

Szerkesztőbizottság: dr. Ferenczy László, Kakas Kristóf, dr. Kis Károly, Tóth Lajos, Verő László,
Zelei András

Szerkesztőség címe: Budapest, II., Fő u. 68. (1371 Budapest, Pf. 433)
Telefon: 201-9815
